

INTERVIEW MW. DE KOK VIOLIERSTRAAT 84 (DUPLEXWONING BOVEN)

Over het wonen

Ik kom van Kralingseveer, toen zijn we getrouwd en naar Alblasserdam gegaan. Ik heb 4 jaar op Alblasserdam gewoond. Eerst inwonend en toen heb ik daar een nieuw huis gekregen, maar ik kon niet wennen en toen ben ik op dorp terug gekomen. Burgemeester van Walsum heeft u die gekend? Daar heb ik naast gewoond. Naast Piet de Vries waar ze altijd zand losten. De schuiten kwamen langs. Mijn man ging bij Huizer werken in de Groenedijk.

En daar kregen wij dat huisje van. En ik zat heel duur in Alblasserdam en ik kreeg dat huisje voor vier gulden. Het was een krotje hoor. En daar hebben we vier jaar gewoond en toen ben ik in dit huis gekomen. Dat was in 1961 toen ik 31 jaar was. Dit huis staat in de rij die als tweede in deze straat is gebouwd en ik was de eerste bewoner van dit nieuwe huis. Het huis is niet meer hetzelfde. Dat moet ik eerlijk zeggen. We hebben de zolder opgeknapt. Daar hebben de kinderen geslapen. Een heel grote zolder. Als de kinderen naar bed gingen en ze hadden over het zeil gelopen dan hadden ze allemaal zwarte pootjes. En dan waren ze net in bad geweest. Van dat zand dat door het dak kwam. Dat heeft mijn man toen helemaal dicht gemaakt. We hebben er van de week nog weer een paar nachten geslapen. Ik moet zeggen heerlijk. Tot dat ze trouwden hebben ze allemaal boven gelegen. En toen is de woonkamer uitgebroken. Vier kinderen hadden we. Een meisje en drie jongens. Ik had een ruimte van heb ik jou daar. Mijn dochter lag in het kleine kamertje dat nu een luxe kamertje geworden is. We lagen zelf in de grote. En we hebben deze kamer één gemaakt. Dat kon. Er zat een hele glazen wand en een deur in. Geen schuifdeur maar een gewone deur. Die deur zit nu in de keuken.

We hebben dat zelf aangevraagd en dat mocht. Dat kun je niet zo doen hè. Dat betekende ook nieuw behangen en schilderen. En we hadden dichte deuren, daar hebben we allemaal glas van gemaakt. Behalve de slaapkamers, die hebben dat niet nodig. Ik zit hier ontzettend naar mijn zin. Ik moet eerlijk wezen. Op de zolder droog ik nog en ik heb er mijn winteraardappels, maar verder kom ik niet veel meer boven. Het ziet er keurig uit. Het was een grote zolder. Een poortje zit erin en dan kun je naar de achterzolder toe. En het was een trektrap die er op zat. Maar die is nu veranderd. In hout, want dat werd te moeilijk. Dat hebben ze allemaal veranderd. Nou ik heb er zelf een week gelegen. Zo heerlijk en zo rustig. Toen ik mijn slaapkamer aan het schoonmaken was. Ik denk, ik ga een weekje naar boven met hem. Heerlijk, Nee, ik zit hier ontzettend naar mijn zin. Groter hoefde niet. En daar vooraan stond mijn box. En de tafel stond hier in de kamer. Het was hier goed genoeg voor ons. Ik was het klein gewend. Wat denk je. Mijn moe had dertien kinderen. Dat was ik wel gewoon. We sliepen met zijn vieren in één bed. En als je je omdraaide rolde je zo uit bed, als je niet uitkeek. En bij hem was het precies eender zo. Maar we hebben altijd een fijn gezin

gehad. Maar er zijn er nou verscheidene weg. Bij mijn man hadden ze vijftien kinderen. Ja, mijn moeder heeft er ook vijftien gehad. Twee zijn gestorven toen ze klein waren. Ja, dat waren andere tijden. Maar wel liefdevol. Want alle kinderen deden wat en mijn vader ging 's nachts om vier uur al op om de was gedeeltelijk voor mijn moeder te doen. Voor zijn werk. Ja, en als je dan 's avonds allemaal op je bed lag, dan kwam hij bij allemaal even kijken. Of je er goed onder lag en of we geen kou hadden. Want ja, je had geen elektrische deken. Je had nergens verwarming. In de winter was het koud en het ijs hing in pijpen aan de ramen. Ja, dan zitten we hier perfect. Je wist niet beter. Ik woonde in de Kralingseveer in de Lamastraat, waar Wegeling heeft gezeten. Ja, en dominee Kars.

Over het leven bij de ouders en later.

Daar vlakbij had je het winkeltje van Twigt. Daar moesten de kinderen zaterdag zes kopjes halen, want iedere week waren er kopjes kapot. Met zo'n groot gezin. En daar zijn we op één na allemaal vandaan getrouwd. Alleen de jongens bij ons uit de deur, maar die zijn bij het meisje getrouwd. Ja allemaal. Alleen mijn jongste broer is met mijn moeder naar de Freesiastraat gegaan. Hier. Want het eerste gedeelte van hier dat stond al heel lang. Ik heb nooit gezien dat hier land was. Zo ver kwamen wij niet. Ik heb ook nooit gezien dat hier sloten waren. Maar dat heb ik dus allemaal van die achterburen gehoord. We hadden hier voor een stukje land voor groente en aardappels zeg maar. Want hier kwamen wij nooit. Ik was hier helemaal weg van. Als je gezien hebt, hoe ik op Capelle gewoond heb. Het laatste halve jaar. We zakten door alle vloeren. En ik had zulke zwammen, die groeiden aan het behang. Van de nattigheid van de dijk. Ik had soms muizen in huis. Ik dacht dat er een zilveren ketting op de grond lag. Maar dat was een slak. Zo'n lange. Ik had de zenuwen. Ik ben op een keer naar het gemeentehuis gegaan. En schreeuwen, ik was heel zenuwachtig. Ik zeg groeit dit ook bij jullie in huis?. Ik zeg, het is zo erg. En 's nachts als het onweerde, hè pappa. En het lichtte. Heel het plafond vol. Je ging helemaal onder het laken leggen, zo bang werd je. En toen hebben ze er werk van gemaakt. En toen hebben we dit huis gekregen. Eén wou het ons niet geven. Ik weet niet of je ene Hekel kent. En die zei, dan ga ik toch hoger op want het lekt. Hij zegt het is gewoon verschrikkelijk. Zo hebben wij gewoond de laatste anderhalf jaar. En er is er nog eentje geboren. Drie op Alblasterdam en één op dorp. Maar dat vergeet je niet. Dus ja toen kregen we dit. Ja, dan begrijp je toch wel hoe blij je bent hè. Ze zeiden ah je krijgt het wel, je krijgt het niet. Ik zei, ik heb gespaard, ik begrijp niet waar jullie je al maar dik om maken. Ik zeg ik vraag een nieuw huis. Voor mijn kindertjes. Daar leef je toch voor. Mijn man is elektrisch lasser. Zeg maar waar je begonnen bent. Bij Kloos. Daar ben je begonnen met werken. En waar ben je toen terecht gekomen. Bij Huizer. En daar kregen we dat huis van. En toen ging het wat slechter en toen is hij bij Roodnat terecht gekomen. Die heeft aan de

Kanaalweg gewoond. Roodnat en daar heeft hij al die tijd gewoon gewerkt. Hij heeft nooit een andere baas meer gehad. En goed verdiend en alles ging, ja perfect. De mensen gingen hier goed met elkaar om. Allemaal . We hadden een tuin en als je in de tuin was dan maakte je een praatje. En ja, die kwamen allemaal als nieuwelingen hierin. Ja, en toen kwamen er buitenlanders en dat was wel een beetje moeilijk. De mensen zijn niet min, dat bedoel ik niet. Dat moet wel wennen. Die mensen zijn heel anders als wij. Ja, ik moet eerlijk zeggen, de politie is een paar keer geweest. Maar aan de andere kant hebben ze daar meer last, want die muren komen aan elkaar. Maar ik moet zeggen, het gaat perfect. Ik ben een mens, ik ben vriendelijk bij wijze van spreken, Als mensen naar me toe komen, komen ze zo en pakken ze me zo beet. Ik wil geen ruzie. We mogen niet klagen. Een keer heb ik narigheid gehad, en daar heb ik wel wat van moeten zeggen. Daar is de politie voor geweest. Ik moet eerlijk zeggen. De vloer was warm in het kleine kamertje. Je mag niet lachen. Helaas mijn ijskast stond te rammelen, zo warm was dat. En de vloer, je brandde je voeten erop. En die ijskast maar draaien. Ik zeg, ik kwam op een woensdagavond uit de kerk en stinken in dat kamertje . De bloesem kwam eruit. Ik zei jongen kom jij hier eens ruiken, het is niet normaal hoor. Ik kwam uit de kerk ik vind het erg dat ik bellen moet. Maar zo en zo. Hij zegt Die sinasappelen die hier staan die ruiken. Ik zeg ja ik heb geen gaatje in mijn hoofd, maar goed. Dat heb ik wel door moeten geven. En alles heeft hij toch afgebroken. Maar dat was zo vreselijk, maar dat is het enigste van de nare dingen eigenlijk wat ik hier heb meegemaakt. Dat kan ik gerust zeggen. En ik was wel blij, dat ik het doorgegeven heb. Want dat kan niet hè, we hebben toch een redelijk verstand. Dan 's nachts kon ik de ijskast wel uitzetten maar dan dooide alles weer. Dat stond zo te rammelen. En toen zei mijn dochter daar moet je werk van maken. Ik brand mijn voeten aan de vloerbedekking en dat kan toch niet. Ik zeg ja, kindje. En toen zegt ze ik probeer te helpen. Zodoende is dat zo gegaan. Hij heeft alles afgebroken hoor. Even later wist ik het niet met het aansluiten van de telefoon en ik zeg jongen wil jij me even helpen. Natuurlijk zegt hij. Dat doe ik altijd. Ik help je. Ik kan niet tegen ruzie. Dus hij heeft me geholpen met een paar dingetjes van de telefoon. Waar ik niet achter was, en mijn man ook niet. We worden ouder en ze vragen zoveel tegenwoordig. Je krijgt een mooi plantje van me zei ik toen. En toen heb ik twee ronde potjes gekocht met een geranium erin en die heb ik gebracht. Hij zegt wat vind ik dat leuk van u. Ik zeg voor wat hoort wat. Je hebt mij geholpen, meestal heb ik het niet nodig want mijn kinderen doen dat. Alles nakijken. Mijn dochter woont dichtbij in de Merelhoven. Een zit er op Ambacht en een zit er in Schollebaar. Een beetje verspreid, heerlijk. Ik heb hier een oude buurvrouw gehad, die hebben tien jaar bij ons gewoond. Toen zijn ze allebei gestorven en daar hielp ik, helemaal voor die dochter hielp ik ze vanwege de drukte. En daar zijn we ook heelveel nabij geweest met waken en daar hebben we

heel goed mee op kunnen schieten en die wonen nu beneden in een portiek terug. We komen altijd nog bij elkaar. Die kennen we al zo'n beetje vanaf het begin. Maar dat geeft niet, dat is niet erg. Mw. Kranendonk, en die andere vrouwen die zijn verhuisd. En hier naast woonde Houtkamp. En mw. Van de Berg is ook gestorven en die was ziekelijk en dan nam ik een beetje fruit mee. Dan keek ik om het hoekje en dan zei ik buurvrouw zal ik de kopjes voor je wassen. Alsjeblieft zei ze, en zo hebben wij hier gewoond. En we hebben een heel rijtje. Iedereen spreekt en iedereen heeft een praatje. Ik zeg tegen Leen, ik doe de tuin zelf, maar ze zeiden je moet het niet op de dag doen want je komt niet klaar. Je kunt het beter tussen twaalf en de middag doen dan zitten ze te eten. Zo gaan we met elkaar om. Mag niet klagen. Nee, maar wat ik bedoel als ik ruzie heb, daar kan ik helemaal niet tegen. Goedemorgen, goedenavond dat zijn twee woorden, zei mijn vader altijd. Mijn vader zei, je moet altijd netjes beleefd praten tegen elkaar. Dat hebben we van ons vader. Ik kan niet iemand zo voorbij lopen hoor. Nee, dat is nergens voor nodig. Wat heb je nou nog meer. Ik blijf hier tenzij dat we allebei stumpers worden. Ja, dat we naar een bejaardenhuis moeten. Mijn zoon heeft me wel opgegeven. Maar ik zei jongen, ik weet het nog niet hoor, ik weet het nog niet. Ik kan hem nog verzorgen, en ik heb nog geen zuster nodig. Al wat ik zelf voor hem kan doen dat doe ik. Je bent toch niet voor niks met elkaar getrouwd. En hij is ook voor de rest helemaal op mij aangewezen. Laten we het zo maar zeggen. Vooral nu hij ouder wordt. De man is vijfentachtig. Je bent geen twintig. Ja, we verschillen wel wat. Tegen mijn zuster die Ria van ons, die zes jaar verschilt zei ik Nee, ik wil geen oude bok, ik wil een jonge man. We schelen acht jaar. Nou ik zag hem en ik dacht dat is hem.

Over Capelle aan den IJssel

Nou van 't dorp, naar hier, ja hoe moet ik dat nou zeggen. Ja, het is anders. Je had nog geen Schollebos. Dat kwam pas later. De woningen aan de overkant die stonden er al. Want ze wilden hier nog een rij tussen zetten, werd er gezegd. Maar het is allemaal klaar gemaakt. Hier kan geen rij tussen. Toen hebben ze hier gebouwd En ze wilden alsjeblieft geen flat, heb ik gehoord van de mensen. En dat kan niet. En daar aan het Meidoornveld is het ook allemaal al weg. Het Meidoornveld is ook laagbouw geworden. Ja, die laatste die hebben ze zo gehouden. Dat wilden de mensen graag, dat zal wel toegestaan zijn. Die daar woonden zijn allemaal weer terug gekomen. Die hebben allemaal een tijdelijke kamer gehad in het verzorgingshuis daar, op de hoek. Ja, dat was een tijdelijke noodoplossing. Mijn zus zit er ook. Trijntje. Die is er van de Pluvierstraat naar toe gegaan. Je hebt alles gelijkvloers. Het is mooi daar hoor. En het zijn daar allemaal bejaarden zeg maar hoor. Ik ging naar de kerk in het Hervormd Lokaal hier bij dominee Vlot. En daar ben ik altijd gebleven. Ik was nergens lid van. Ik speelde altijd thuis met het orgel met de kinderen. Je had hier een speeltuin, daar gingen de kinderen ook naar toe. Ze zijn hier naar de kleuterschool gegaan,

maar de grote school gegaan. Hier in de buurt. Ja, een keer kwamen ze me roepen. Er lopen er twee van jou in het winkelcentrum zeiden ze. Dan word je toch niet goed. Dus ik er naar toe. We hebben een snipperdag genomen zeiden ze. Dat zijn je eigen kinderen. Ben je nu helemaal bedekseld jongens, Je moeder zou je. We hebben een snipperdag genomen. Achteraf is het wel goed afgelopen. Maar als er nu wat gebeurt. Je bent verantwoordelijk. Maar ja dat heb je met kinderen, die kunnen vliegen en weg. Het is maar een keer gebeurd.

Nu ja we hebben een heel andere voortuin gekregen Dat heeft de gemeente gedaan. We hadden daar gras met rozen. Dat hebben wij gevraagd. We hebben een glazenwasser. Die kon daar niet staan, tenminste dat was allemaal een beetje moeilijk. Ze hebben het voorpad wat breder gemaakt. En het achterpad smaller. En dan konden wij dat stukje groen dat er tussen zat dat mochten wij zelf inpanden. Dat andere hadden zij. Daar waren ze blij mee. En toen zei die meneer u betaalt f4 voor het groen van voor. Daar doen we twee af omdat u het zelf doet. En dat hebben ze hier toen allemaal zelf bereikt. En dat ging toen van de huur af. Het is twee gulden, maar ik bedoel maar. Ja, we hebben het met plezier gedaan. Ik vond het gezellig. Dat we ook wat hadden. We hadden toch een tuin omdat de mensen onder een grote tuin hebben en wij hadden niets. Dat was met de burens overlegd. Die konden nu een zonnenscherm ophangen. Dat kon eerst niet want ze konden er niet onderdoor. Dan stootte je je hoofd. En dat kan nu niet meer. Beneden hè. Ik heb wat anders genomen. Maar de meesten verderop hebben allemaal een zonnenscherm. Maar je zou er zo met je hoofd tegen aan lopen Dus ze hebben de grote straat wat verbreed en dat smaller gemaakt . En nu kan de glazenwasser er precies tussen staan om hier de glazen te wassen. Dat gaat er dus allemaal op aangewerkt zeg maar. Je hielp gewoon mee met die tuin beneden. Ja, ze hebben er zelf groen ingedaan en daar hebben wij aan mee geholpen. In de andere huizen is dat wisselend. Er zijn verschillende die dat gedaan hebben en de oudjes hebben ze gespaard, die boven zitten. Dat kan niet meer. En wij binnenkort misschien ook niet meer. Ik houd hem nu nog bij. We overlegden met elkaar en we hielpen elkaar. Plantjes er inzetten. Dat gaat hier heel geschappelijk vind ik. Zolang als de voortuinen hier liggen is dat zo geweest. Nu als je terugdenkt. Vroeger kwamen ze hier de huur halen, langs de deur. Dat was heel gewoon hier. En later toen het over de bank ging, ging het allemaal automatisch over de bank. Van de week wou de sleutel van de brievenbus niet open. En toen. Mijn dochter gelijk gebeld Ze waren nog aan het werk en om vier uur zijn ze bij me gekomen. Die meneer zegt wie heeft hier dat nieuwe slot in gemaakt. Ik zeg ja van de gemeente. Wat heeft die er een potje van gemaakt zegt hij. Dat weet ik ook niet. Ik zeg mijn man heeft hier nog nooit wat aan gedaan. Dat kunnen wij niet. Hij heeft de schroefjes eruit gehaald en het hele spul eruit gehaald. Een nieuw slot erin gezet. En twee sleuteltjes kwam die boven brengen. Ja, dat is toch leuk. Hij zegt nooit zelf doen. Ik zeg tegen mijn man

nooit zelf doen. Maar die ander is een knoeier geweest. Van achteren. Maar dat weet ik ook niet. Nou brak die sleutel af. En toen kwam die boven brengen. Ik zeg een paar centjes voor je. Ik zeg pak aan. Ik gaf hem twee vijftig eurocenten en twee toffees. Ja, dat doe ik altijd. Ik ben klaar en die ga ik daarna lekker in de auto opeten zei hij. We hebben hier nooit problemen gehad. En altijd werd ik snel geholpen. Ik zeg je mag altijd vragen stellen. De tussenwand hebben we er zelf uitgehaald. Bij de renovatie is het een zootje geweest. Dat was in 1991 of zoiets. Ja, dat was toch 1991. Ja 1991. Toen hebben we daar helemaal boven geslapen. Toen zijn er nieuwe ramen ingekomen. Allemaal. En een andere douche. Maar wij hadden hem net helemaal opgeknapt. Helemaal een nieuwe keuken met aanrecht en alles. Allemaal nieuwe ramen overal, We hebben toen een aantal weken boven geslapen heerlijk. Alles was opgebroken hier. Dat duurde een paar weken. Ja, zeker wel, want ze kwamen om half zeven al. Ik zeg tegen mijn man vroeg het bed uit. Tjonge jonge, die hadden 's morgens al om vier uur de wekker gezet. Ze waren wel actief. Sommigen stonden ze op de handen te kijken Ik ben een ouderwetse, want mijn vader zei al als er iemand aan de deur komt hoor je ze een kopje koffie te geven Dat zei mijn vader. En dan had ik vis gekocht, of soep. Zo ben ik altijd geweest. Die kwamen graag hier naar toe. Ja, bij de anderen kregen ze niets. Er was nog een weduwnaar die woont in de Anjerstraat die vroeg of ze koffie kregen. Nee mevrouw, we krijgen niets. Het was een weduwnaar ze zegt komt iedere dag maar koffie drinken. En toen ze klaar waren hadden die mannen zo'n mand opgevuld opgemaakt met kruidenierswaren. Ik zeg, ik hoef echt niets te hebben. Ik heb het goed. Ze kwam precies op de goede tijd bij mij. Dat kwam uit mijn vader voort. Ik had ook zo'n lieve vader. Die zei. Altijd wat vriendelijk wezen en altijd wat geven als ze aan de deur komen. En die man stond raar te kijken, maar hij heeft dat slotje perfect gemaakt. Ik heb dat altijd van mijn vader overgenomen.

23 april 2007